

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 22 lutego 2024 r.
Znak sprawy: DRE.pz.058.3.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji poselskiej nr 1278

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację z dnia 07 lutego 2024 r. nr 1278 grupy Posłów na Sejm RP, w sprawie trudnej sytuacji pszczelarzy w Polsce, przedkładam następujące stanowisko do przedstawionych pytań.

1. *Jakie działania podejmie Ministerstwo Rolnictwa , aby zapewnić jakość i bezpieczeństwo miodu importowanego z Chin i Ukrainy?*

W obszarze bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do miodu importowanego, realizowana jest weterynaryjna kontrola graniczna w punktach kontroli na granicy zewnętrznej UE. W 2023 r. w polskich punktach kontroli granicznej kontroli fizycznej poddano 393 przesyłki miodu importowanego do UE, a ze 118 przesyłek pobrano również próbki do badań laboratoryjnych. Wszystkie badania dały wynik zgodny. Należy zauważyć, że kontroli weterynaryjnej podlega każda przesyłka miodu wprowadzana na teren UE.

Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa UE¹, w przypadku importu miodu z krajów trzecich, zakłady eksportujące miód do UE będą musiały znajdować się na oficjalnych listach KE.

Kontrole graniczne miodu realizowane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), dotyczą jakości handlowej miodu i obejmują co najmniej jedną z następujących czynności:

- sprawdzenie dokumentów umożliwiających identyfikację artykułu rolno-spożywczego, atestów jakościowych, wyników badań laboratoryjnych oraz innych dokumentów świadczących o jego jakości handlowej,
- sprawdzenie opakowania, oznakowania, prezentacji artykułu oraz warunków jego przechowywania i transportu,
- oględziny artykułu rolno-spożywczego (oględziny mogą obejmować sprawdzenie cech organoleptycznych),
- pobranie próbek oraz ich ocenę lub badanie laboratoryjne,
- ustalenie klasy jakości artykułu rolno-spożywczego.

W 2023 roku IJHARS przeprowadziła kontrolę graniczną 1189 partii miodu importowanego z krajów trzecich o łącznej masie 24088 ton, w tym głównie z Chin (662 partie) oraz Ukrainy (476 partii).

Należy podkreślić, że przedstawione powyżej dane dotyczą wszystkich skontrolowanych na granicy partii, natomiast nie dla wszystkich partii docelowym krajem przeznaczenia była Polska.

W wyniku kontroli granicznych przeprowadzonych przez IJHARS w 2023 roku wydano 5 decyzji zakazujących wprowadzanie miodu do obrotu na terytorium Polski dla:

- 3 partii miodu pochodzących z Chin, z uwagi na zaniżoną liczbę diastazową,
- 1 partii miodu z Turcji również z uwagi na zaniżoną liczbę diastazową,
- 1 partii miodu z Ukrainy, z uwagi na obecność licznych, ciemnobrązowych zanieczyszczeń oraz pojedynczych sztuk owadów i ich fragmentów.

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2652 z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zmiany i sprostowania rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/2292 w odniesieniu do wymogów dotyczących wprowadzania do Unii miodu, mięsa, produktów wysoko przetworzonych, kapsułek żelatyny, produktów rybołówstwa i wymogów dotyczących poświadczeń prywatnych oraz w sprawie zmiany rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/630 w odniesieniu do wymogów dotyczących poświadczeń prywatnych w przypadku produktów złożonych zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej.

2. Czy Ministerstwo Rolnictwa planuje wprowadzić jakieś ograniczenia lub cła na import miodu z krajów trzecich?

W Unii Europejskiej przyjęto wspólną taryfę celną w stosunkach z państwami trzecimi. Produkty pochodzące z państw trzecich są uważane za będące w swobodnym obrocie w jednym z Państw Członkowskich, jeżeli dopełniono wobec nich formalności przywozowych oraz pobrano wszystkie wymagane cła i opłaty o skutku równoważnym w tym Państwie Członkowskim i jeżeli nie skorzystały z całkowitego lub częściowego zwrotu tych ceł lub opłat. W związku z tym, przyjmując ewentualne środki krajowe ograniczające import danego produktu (w tym miodu), ograniczenia te dotyczą tylko polskich przedsiębiorców, nie mając wpływu na podmioty importujące miód z innych krajów UE. Działanie takie w szerszej perspektywie jest nieskuteczne i dyskryminujące polskich przedsiębiorców.

3. W jaki sposób Ministerstwo Rolnictwa planuje wspierać polskie pszczelarstwo, które znalazło się w kryzysie z powodu niskich cen miodu w hurcie, dużo poniżej kosztów produkcji nawet w dużych, profesjonalnych pasiekach?

Należy podkreślić, że głównym kanałem dystrybucji miodu krajowego jest sprzedaż bezpośrednia i detaliczna – około 85% całej produkcji. W związku z tym do sprzedaży hurtowej trafia jedynie pozostałe około 15% miodu.

Sektor produktów pszczelich został włączony do wspólnej organizacji rynków produktów rolnych, a rodzaje możliwych interwencji i unijna pomoc dla tego sektora zostały określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

W ramach Planu Strategicznego dla WPR 2023-2027 - interwencje w sektorze pszczelarskim, kontynuowane są działania, które wcześniej realizowano w krajowych programach wsparcia pszczelarstwa.

W ramach naboru realizowanego w sezonie 2024 (20.11.2023 r. – 18.01.2024 r.), do ARiMR wpłynęło łącznie 4818 Wniosków o przyznanie pomocy, z tego w ramach poszczególnych interwencji w sektorze pszczelarskim:

- I.6.1 - wspieranie podnoszenia poziomu wiedzy pszczelarskiej – wpłynęło 49 wniosków na łączną kwotę ok. 1,28 mln zł,
- I.6.2 - inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych – wpłynęło 3151 wniosków na łączną kwotę ok. 28,7 mln zł,
- I.6.3 - wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi – wpłynęło 114 wniosków na łączną kwotę ok. 20,8 mln zł,
- I.6.4 - ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrownej – wpłynęło 820 wniosków na łączną kwotę ok. 5,6 mln zł,
- I.6.5 - pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół – wpłynęło 104 wniosków na łączną kwotę ok. 9,5 mln zł,
- I.6.6 - wsparcie naukowo-badawcze – wpłynęło 11 wniosków na łączną kwotę ok. 0,8 mln zł,
- I.6.7 - wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych – wpłynęło 569 wniosków na łączną kwotę ok. 0,9 mln zł.

Budżet całkowity w roku pszczelarskim 2024 wynosi ponad 10 mln euro.

Składanie wniosków o przyznanie pomocy i wszystkie inne sprawy związane z ubieganiem się o pomoc odbywa się w formie elektronicznej. Agencją płatniczą realizującą interwencje w sektorze pszczelarskim jest ARiMR.

Pełna wersja Planu Strategicznego WPR (zawierająca również interwencje w sektorze pszczelarskim) dostępna jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/plan-strategiczny-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-2023-2028>.

Ponadto, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ARiMR udziela pomocy finansowej na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół, wpisanym do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Jest to pomoc krajowa o charakterze pomocy de minimis w rolnictwie. Stawka pomocy wynosi 50 zł na jedną przezimowaną rodzinę pszczelą, a pomoc przekazana pszczelarzom z tego tytułu w 2023 r. przekroczyła kwotę 76,8 mln zł. Planuje się kontynuację tej pomocy również w 2024 r.

4. Jakie rozwiązania planuje Ministerstwo Rolnictwa, które mogły by zwiększyć popyt polskiego miodu na rynkach krajowych i zagranicznych?

Jednym z rozwiązań systemowych, służących wspieraniu promocji polskich produktów pszczelarskich jest Fundusz Promocji Roślin Oleistych, który powstał na mocy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1496). Głównym celem funduszu jest wspieranie marketingu, wzrostu spożycia i promocji roślin oleistych (rzepak, rzepiku, soi, lnu i konopi), a także miodu, pyłku kwiatowego, propolisu oraz mleczka pszczelego. Podkreślić należy, że środkami funduszu promocji zarządzają wyłącznie przedstawiciele organizacji branżowych, reprezentujący producentów rolnych oraz przetwórców działających w sektorze roślin oleistych oraz produktów pszczelich.

W strategii promocji dla branży roślin oleistych na 2024 rok, w obszarze pszczelarskim wskazano m. in. następujące cele:

- zwiększenie wiedzy społeczeństwa o jakości i cechach produktów pszczelich (miodu, pyłku kwiatowego, pierzgi, propolisu, mleczka pszczelego, wosku) oraz upowszechnianie wiedzy na temat Apiterapii, przekładające się na wzrost konsumpcji produktów pszczelich do poziomu średniej europejskiej;
- działania promocyjno-edukacyjne na temat produktów pszczelich, w tym roli zapylaczy i działania mające na celu ich ochronę i wspieranie bioróżnorodności;
- wsparcie realizacji kampanii informacyjnych i promocyjnych, dotyczących produktów pszczelich, w tym roli zapylaczy i działań mających na celu ich ochronę i wspieranie bioróżnorodności, wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad, sposobu oraz trybu udzielania wsparcia finansowego w ramach ww. mechanizmów dostępne są na stronie: www.kowr.gov.pl, w zakładce: promocja.

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów